

Sygnatura akt III U 81/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2014 r. w Koninie

sprawy **J. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o emeryturę

na skutek odwołania J. K.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 16.12.2013r. znak: (...)

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. K. prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2013r.

Sygn. akt III U 81 / 14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 grudnia 2013 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił J. K. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, iż wnioskodawca udowodnił w postępowaniu przed organem rentowym wymagany okres składkowy i nieskładkowy do dnia 1.01.1999 r. wynoszący łącznie 30 lat, 1 miesiąc i 28 dni jednakże nie udokumentował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. ZUS nie uznał za pracę w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 1.08.1971 r. do 26.01.1974 r. w(...)B. oraz od 04.02.1974 r. do 9.12.1988 r. w (...) na podstawie zeznań świadków powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27.05.1985 r. III UZP 5/85, z której wynika, że w postępowaniu przed organem rentowym nie jest dopuszczalne przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Z powyższą decyzją nie zgodził się J. K. wnosząc odwołanie. Odwołujący podniósł, iż nie ma możliwości udowodnienia za pośrednictwem zakładu pracy wykonywania pracy w szczególnych warunkach bowiem zakłady te już nie istnieją. w tej sytuacji potwierdzić to mogą jedynie świadkowie.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania powołując się na argumenty podniesione w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Koninie ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca **J. K.**, ur. (...), złożył w dniu 4.12.2013 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat w T. wniosek o przyznanie emerytury. We wniosku odwołujący oświadczył, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz że nadal pozostaje w stosunku pracy w spółce (...) w T.. Do wniosku ubezpieczony dołączył oświadczenie oraz zeznania świadków dotyczące okresów pracy w szczególnych warunkach oraz zaświadczenie Rp-7 i powołał się na dokumenty złożone już przy wniosku o ustalenie kapitału początkowego. Wśród dołączonych dokumentów nie było jednak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji pozwany przyjął, że wnioskodawca do dnia 1.01.1999 r. udokumentował 27 lat, 11 miesięcy i 4 dni okresów składkowych oraz 2 lata, 2 miesiące i 24 dni okresów nieskładkowych. Nie uznał natomiast żadnych okresów pracy w szczególnych warunkach z przyczyn podanych w uzasadnieniu decyzji.

Wnioskodawca J. K. domagał się przyjęcia, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach w okresach zatrudnienia :

- w(...) B. od 1.08.1971 r. do 24.10.1971 r. kiedy to pracował w kuźni wykonując ręcznie kute elementy,

- w (...) w K. od 04.02.1974 r. do 9.12.1988 r. jako mechanik napraw pojazdów samochodowych

Odwołujący podjął pracę w (...) B. od dnia 1.08.1971 r. Początkowo pracodawca zawarł z nim umowę o odbycie wstępnego stażu pracy w Brygadzie (...) – Budowlanej na stanowisku ślusarz – mechanik. Od początku zatrudnienia wnioskodawca został skierowany do pracy w kuźni i pomagał w pracy innemu pracownikowi A. K., który był zatrudniony jako kowal. W kuźni odwołujący wykonywał prace przy kuciu ręcznym lemieszy, różnych innych elementów potrzebnych do remontu maszyn rolniczych. Pomagał kowalowi przy wykonywaniu wszystkich prac, pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy aż do rozpoczęcia odbywania służby wojskowej tj. do 25.10.1971 r. Po wojsku odwołujący podjął dalsze zatrudnienie w (...)B. jednak nie wykonywał już pracy w kuźni bo zastąpił go inny pracownik, a później kuźnia ta została zlikwidowana. Odwołujący natomiast został skierowany do pracy na warsztacie jako ślusarz – mechanik.

Od dnia 4.02.1974 r. ubezpieczony podjął zatrudnienie w Powiatowym Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku mechanik na warsztacie mechanicznym, później stanowisko wnioskodawcy określono jako mechanik pojazdów samochodowych. W warsztacie mechanicznym , gdzie wykonywał pracę odwołujący zajmowano się naprawą samochodów dostawczych, którymi rozwożono butle z gazem, naprawą pojazdów specjalistycznych typu : wywrotki, pojazdy do oczyszczania ulic, śmieciarki. Do obowiązków odwołującego należała naprawa pojazdów m.in. naprawiał resory, podwozia , zawieszenia, tego rodzaju naprawy wykonywane były w kanałach remontowych. W warsztacie znajdowały się 3 kanały remontowe i odwołujący wszystkie naprawy wykonywał wyłącznie w kanale remontowym, inne naprawy poza kanałem wykonywali inni mechanicy. Ponadto ubezpieczony wykonywał prace w akumulatorowi. Było to osobne , zamknięte pomieszczenie, w którym, ładowano akumulatory, czyszczono, wymieniano stężony kwas siarkowy. Te obowiązki wykonywał odwołujący. Natomiast w pozostałym zakresie wykonywał naprawy pojazdów w kanale remontowym. W tym charakterze i na tym stanowisku odwołujący pracował do końca zatrudnienia w (...) w K. tj. do dnia 9.12.1988 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach ZUS, w aktach osobowych odwołującego z okresu zatrudnienia w (...) B. i (...) w K., zeznań świadków Z. W. (1), W. S. (1), A. M. (1) i P. P. , a także zeznań odwołującego.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków bowiem pracowali w spornym okresie razem z odwołującym, znali charakter jego pracy i rodzaj powierzonych obowiązków. Zeznania świadków są w ocenie Sądu spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniają i zostały potwierdzone w pozostałym materiale dowodowym zebrany w sprawie, w tym w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych pracownika. Świadcowie Z. W. i W. S. pracowali razem z odwołującym w (...) B. i potwierdzili, że do czasu powołania do wojska odwołujący został skierowany do pracy w kuźni. W kuźni w tym czasie był zatrudniony kowal A. K. (co potwierdzają dokumenty w aktach osobowych tego pracownika) i do wykonywania pracy przy kuciu ręcznym potrzebował pomocnika, odwołujący jako młody pracownik

został tam skierowany i wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace przy kuciu ręcznym. Natomiast świadkowie A. M. i (...) P. pracowali razem z odwołującym w (...) w K. i potwierdzili, że odwołujący przez cały okres zatrudnienia w tym zakładzie zajmował się naprawą pojazdów mechanicznych w kanałach remontowych oraz pracował w akumulatorowi przy oczyszczaniu i wymianie stężonego kwasu siarkowego. Świadek A. M. wykonywał także takie prace w okresie wspólnego zatrudnienia z odwołującym, a pracodawca za ten okres wystawił mu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach i okres ten został mu uwzględniony przez organ rentowy do nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd uznał także za wiarygodne zeznania odwołującego bowiem są one szczerze, przekonujące i zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

W myśl przepisu **art. 184 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity, Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego m.in. w **art. 32**, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Podkreślić należy, że zgodnie z treścią **art. 32 ust. 4** ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w art. 32 ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Takimi przepisami są przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W myśl przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tymże rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W świetle natomiast przepisu § 4 powołanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W załączniku do powołanego rozporządzenia znajduje się wykaz **A**, który określa prace w szczególnych warunkach uprawniające do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury w poszczególnych gałęziach przemysłu. W dziale **XIV** tego wykazu (obejmującym prace różne) pod pozycją **13** wymienione są prace w akumulatorowniach: opróżnianie, oczyszczanie i wymiana stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych natomiast pod pozycją **16** wymienione są prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych. W dziale **III** (w hutnictwie i przemyśle metalowym) pod pozycją **79** wymienione jest kucie ręczne w kuźniach przemysłowych oraz obsługa młotów mechanicznych.

Poza sporem jest, że wnioskodawca ukończył 60 lat z dniem (...), do dnia wejścia w życie ustawy tj. do dnia 1.01.1999 r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze łącznie 30 lat, 1 miesiąc i 28 dni. Odwołujący nie

przystąpił też do otwartego funduszu emerytalnego. Sporne natomiast było to czy do dnia 1.01.1999 r. wnioskodawca posiada okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 – lat.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że odwołujący wykonywał prace w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w (...) B. od 1.08.1971 r. do 25.10.1971 r. (2 miesiące i 26 dni) wówczas bowiem stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował przy kuciu ręcznym w kuźni wykonując faktycznie obowiązki pomocnika kowala. Ponadto odwołujący wykonywał prace w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w (...) w K. od 4.02.1974 r. do 9.10.1988 r. (14 lat, 10 miesięcy i 5 dni) wykonując pracę w akumulatorowi przy opróżnianiu, oczyszczaniu i wymianie stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych oraz wykonując pracę w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych. Odwołujący był w tym czasie zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy i poza wskazanymi pracami innych obowiązków nie wykonywał.

W tej sytuacji przyjąć należy, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia w (...) w K. wykonywał prace w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy bowiem oba rodzaje prac, jakie wykonywał w ramach zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy są zaliczane do tej kategorii zatrudnienia. Powyższe okresy łącznie wynoszą 15 lat i 1 miesiąc i 1 dzień i są okresem wystarczającym do nabycia prawa do emerytury na podstawie powołanego przepisu.

Pokreślić też należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (wyrok SN z dnia 1.06.2010 r. II UK 21/10, LEX nr 619638).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia stwierdzić należy, że J. K. spełnił wszystkie niezbędne przesłanki do nabycia prawa do emerytury określone w powołanych przepisach dlatego też Sąd, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.

SSO E. Majewska